

Uppföljningsbeslut

efter granskning av undervisning i svenska som
andraspråk i årskurs 7-9 vid Björkskataskolan i
Luleå Kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen i uppföljningen av den tidigare granskningen som redan ägt rum.

Inledning

Skolinspektionen har genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av undervisning i svenska som andraspråk i årskurs 7-9 vid Björkskataskolan. Granskningen genomfördes under vårterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen ett antal utvecklingsområden för skolenheten som angetts i beslut den 27 juni 2019.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Björkskataskolan senast den 27 mars 2020 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsbehov. Huvudmannen har inkommit med en sådan redovisning den 27 mars 2020.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

1. Organisatoriska förutsättningar

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

2. Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

3. Elevers möjligheter att kommunicera och uttrycka ett komplext innehåll

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Myndigheten förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar granskningen.

Bakgrund

1. Organisatoriska förutsättningar

Författningsstöd

2 kap. 10, 13 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen (2011:185)

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Rektorn skapar i delar organisatoriska förutsättningar för att undervisningen i svenska som andraspråk ska bedrivas med god kvalitet och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn organiserar och utvecklar verksamheten med syfte att skapa förutsättningar för en kvalitativ undervisning i svenska som andraspråk.

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat att en fortbildningsinsats genomförts i syfte att öka kunskapen om ämnet svenska som andraspråk samt flerspråkighet hos lärarna på skolan. Bland annat har lärarna som undervisar i svenska som andraspråk informerat övriga lärare om ämnet svenska som andraspråk genom en föreläsning och arbete har sedan fortsatt i arbetslagen. Vidare har lärarna som undervisar i svenska som andraspråk och lärarna som undervisar i svenska getts förutsättningar för samarbete kring bland annat likvärdighet mellan ämnena. Lärarna som undervisar i svenska som andraspråk deltar också vid kommungemensamma konferenser för att arbeta med likvärdighet och gemensamma rutiner inom kommunen. Av redovisningen framgår också det skapats tid för lärarna som undervisar i svenska som andraspråk att arbeta tillsammans för att öka kvalitén på undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit kvalitetshöjande åtgärder inom området *Organisatoriska förutsättningar*. Det påbörjade utvecklingsarbetet

ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Redovisningen innehåller exempel på konkreta åtgärder som vidtagits för att utveckla verksamheten men inte några exempel på att eller hur effekten av insatserna ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen vill därför framhålla vikten av rektorn och huvudmannen planerar för och med ändamålsenliga utvärderingsmetoder följer upp och förvissar sig om att åtgärderna har lett till förbättring.

2. *Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk*

Författningsstöd 2 kap. 10 § skollagen 5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen Lgr 11, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Skolinspektionen bedömer att rektorn i delar gör en bedömning av god kvalitet avseende elevers behov av svenska som andraspråk och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn inleder ett utvecklingsarbete för att skapa rutiner kring hur och när elevers behov av att läsa svenska som andraspråk ska bedömas och omprövas.

Av huvudmannens redovisning framgår att nya rutiner för bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk har tagits fram för Björkskataskolan och för kommunen. Arbetet med att ta fram den nya rutinen har skett tillsammans med kommunens övergripande enhet för flerspråkighet och modersmål. Dessa frågor har även diskuterats vid rektorsträffar tillsammans med områdeschef. Av rutinerna framgår hur överlämning mellan stadier ska gå till samt att kartläggningsmaterialet *Bygga svenska* ska ligga till grund för kartläggning av elevers behov.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit kvalitetshöjande åtgärder inom området *Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk*. Det påbörjade utvecklingsarbetet ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Redovisningen innehåller exempel på konkreta åtgärder som vidtagits för att utveckla verksamheten men inte några exempel på att eller hur effekten av insatserna ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen vill därför framhålla vikten av rektorn och huvudmannen planerar för och med ändamålsenliga utvärderingsmetoder följer upp och förvissar sig om att åtgärderna har lett till förbättring.

3c. *Elevernas möjlighet att kommunicera och uttrycka ett komplext innehåll*

Författningsstöd 1 kap. 4 och 5 §§, 3 kap. 3 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Skolinspektionen bedömer att undervisningen i delar genomförs på ett sådant sätt att eleverna ges rika möjligheter att kommunicera på svenska och uttrycka ett komplext innehåll utifrån sin kunskapsnivå och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att all undervisning i svenska som andraspråk planeras och genomförs så att eleverna ges många möjligheter till muntlig kommunikation på svenska.

Av huvudmannens redovisning framgår att ett utvecklingsarbete kring planering av undervisningen i svenska som andraspråk har påbörjats. Syftet med utvecklingsarbetet är att öka elevernas möjligheter till muntlig kommunikation. Vidare framgår av redovisningen att undervisning numer planeras för att ge eleverna ökad taltid bland annat genom spel och olika kooperativa metoder. Genom att arbeta utifrån olika strategier och metoder så som språkutvecklande förhållningssätt och cirkelmodellen ges nu eleverna ökade möjlighet att träna sina kommunikativa förmågor.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit kvalitetshöjande åtgärder inom området *Elevernas möjlighet att kommunicera och uttrycka ett komplext innehåll*. Det påbörjade utvecklingsarbetet ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Av redovisningen framgår dock inte hur rektorn och huvudmannen följer upp i vilken utsträckning åtgärderna leder till att eleverna ges många möjligheter till muntlig kommunikation på svenska. Mot denna bakgrund behöver utvecklingsarbetet för att höja kvaliteten inom området fortsätta.

På Skolinspektionens vägnar

X Sofia Lindstrand

Sofia Lindstrand

Beslutsfattare

Signerat av: Sofia Lindstrand

X Daniel Nilsson

Daniel Nilsson

Föredragande

Signerat av: Daniel Nilsson